

De aansprakelijkheid van redders.

Trefdag zwembaden – Aalst 30 november 2023

We zijn er voor je. **ethias**

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Inleiding

De aansprakelijkheid van de baders en hun begeleiders

De aansprakelijkheid van de redder

Hoe omgaan met een schadegeval?

INLEIDING

Zwemmen door een juridische bril : een normale maar risicovolle activiteit.

Een leuke, gezonde, ontspannende en normale activiteit

Een activiteit met risico's

Baders, exploitant en redders moeten zorg dragen voor de veiligheid.

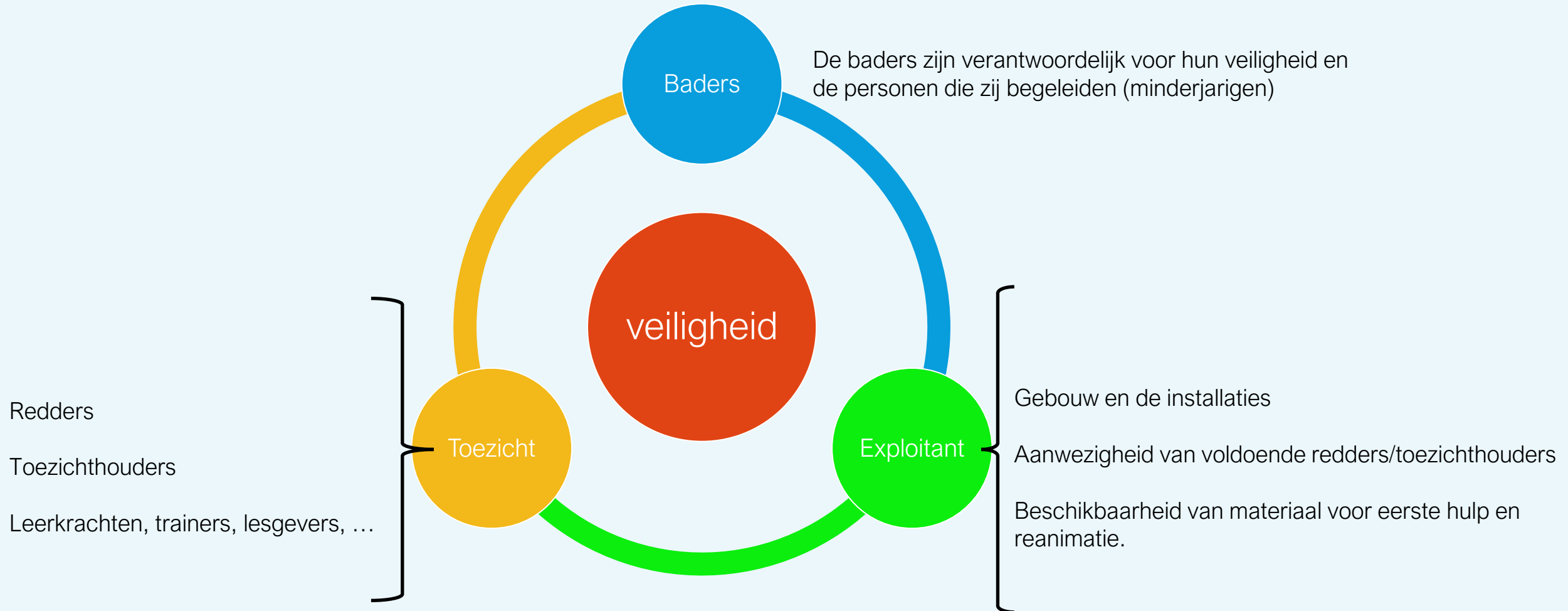
Het inlassen van een zwemactiviteit behoort tot de normale kampactiviteiten van een jeugdvereniging (Hof van Beroep Gent, 30 mei 2003)

Zwemmen is een activiteit, die hoewel ze sinds jaren danig veralgemeend is, een verhoogd risico op fatale afloop meebrengt: vandaar dat er redders in een zwembad aanwezig zijn, en niet rond een voetbalveld. (Correctionele rechtbank Brussel, 25 juni 2007)

Nu dat zwemmen de activiteit bij uitstek is waarbij ongevallen zich kunnen voordoen, met vaak fatale gevolgen. (Correctionele rechtbank Brugge, 7 juli 2010)

INLEIDING

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Inleiding

De aansprakelijkheid van de baders en hun begeleiders

De aansprakelijkheid van de redder

Hoe omgaan met een schadegeval?

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Baders moeten hun gedrag aanpassen aan de omstandigheden in een zwembad.

Bezoekers moeten er zich van bewust zijn dat de vloeren in een zwembad een bepaalde staat van natheid hebben; dit is normaal en de bezoekers moeten hiermee rekening houden.

Hof van Beroep Antwerpen, 19 januari 1995

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

De exploitant wijst de baders op gevaren.

Het is voldoende dat de gebruikers van een glijbaan via een bord worden gewezen op een correct gebruik ervan en gewaarschuwd voor de risico's.

Hof van Beroep Antwerpen, 19 januari 1995

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Omdat kinderen een onvoldoende risicobewustzijn hebben moeten zij worden begeleid.

Kinderen van minder dan 6 jaar (*) zijn altijd vergezeld van een toezichhoudende volwassene.

Art.5.32.8.2.1.10 VLAREM - Reglement van interne orde

(*) Een hogere leeftijd kan worden voorzien.

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Omdat kinderen een onvoldoende risicobewustzijn hebben moeten zij worden begeleid.

Door een vijfjarig kind dat niet kan zwemmen,..., alleen te laten en het toezicht over te laten aan het negenjarig zusje dat gezien haar leeftijd niet over voldoende inschattingsvermogen beschikt, beging beklaagde X (= vader van het kind) een onzorgvuldigheid en onvoorzichtigheid waardoor de feiten zich hebben kunnen voordoen in de gekende omstandigheden.

Correctionele rechtbank Tongeren, 11 december 2013

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Omdat kinderen een onvoldoende risicobewustzijn hebben moeten zij worden begeleid.

Een zwemactiviteit tijdens speelpleinwerking vereist voorbereiding. Er moet worden geïnformeerd bij de ouders of de kinderen kunnen zwemmen. De zwemvaardigheid van de kinderen moeten worden getest. Het laten plaats vinden van een zwemactiviteit zonder de nodige voorbereiding kan tot een aansprakelijkheid in hoofde van de organisator ervan leiden.

Correctionele rechtbank Brussel, 25 juni 2007

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Waarschuwen voor gevaren

+

Toezicht

+

Handhaving

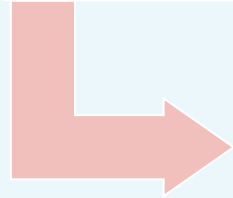
DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Ook personen met een beperking moeten worden begeleid.

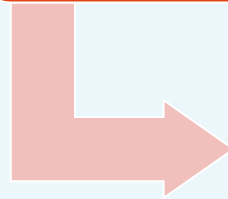
Instelling

- Persoon met een verstandelijke beperking.
Juridisch statuut van verlengde minderjarigheid.

Scouts

- Scoutsgroep die activiteiten specifiek voor personen met een beperking organiseert.

Zwembad

Correctionele rechtbank Brugge, 7 juli 2010

- De instelling geeft geen medische informatie aan de scoutsafdeling
- De scouts vragen geen medische informatie aan de instelling

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BADERS

Baders, exploitant en redders : partners in de zorg voor de veiligheid.

Ook personen met een beperking moeten worden begeleid.

Instelling

- De algemene zorgvuldigheidsnorm vereist dat de instelling minstens vooraf schriftelijk aan de verantwoordelijken van de jeugdbeweging meldt was de beperkingen (medische of andere) zijn.

Een essentiële vermelding is of betrokkenen kunnen zwemmen.

Scouts

- De scoutsgroep die bij haar jaarlijkse kamp met medische fiches werkt, laat hier na de noodzakelijke (medische) informatie te vragen.

Zwembad

Correctionele rechtbank Brugge, 7 juli 2010

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Inleiding

De aansprakelijkheid van de baders en hun begeleiders

De aansprakelijkheid van de redder

Hoe omgaan met een schadegeval?

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Opdracht, voorwaarden en middelen.

Opdracht: toezicht houden op baders

Voorwaarden: diploma (m.i.v. jaarlijkse bijscholing)

Mensen & Middelen:

- materiaal voor eerste hulp en reanimatie
(art.5.32.8.1..11 § 2 1° VLAREM II)
- collega redders en toezichthouders.

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Regelgeving:

- Algemeen : Burgerlijk wetboek – Strafwetboek
- Specifiek : art.5.32.8.1.11 § 4 VLAREM II

Rechtspraak

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Burgerlijke aansprakelijkheid

Regelgeving

Art. 1382 – 1383 oud BW
Een fout is het is het niet respecteren van

- wettelijke regels die een bepaald gedrag opleggen.

Art.5.32.8.1.11 § 4 VLAREM II :

- Een redder :
  - houdt constant en rechtstreeks toezicht;
  - wijdt zich uitsluitend aan deze taak;
  - bevindt zich permanent in de buurt van de kaden

- de algemene zorgvuldigheidsnorm die geldt in het maatschappelijk verkeer

Deze norm vereist een gedrag dat overeenkomst met dat van een voorzichtig en redelijke redder in dezelfde omstandigheden geplaatst.

Regelgeving

Algemene
zorgvuldigheidsnorm

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Strafrechtelijke aansprakelijkheid

Regelgeving

Een fout is een verboden gedrag vertonen.

Voorbeeld:

Artikelen 418 – 420 Strafwetboek.

Door een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg verwondingen of de dood veroorzaken.

strafrecht

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Permanent
toezicht

De redders slaan
een praatje...

- Het in gesprek zijn van redders is geen onvoorzichtigheid of onzorgvuldigheid. Het is niet bewezen dat dit gesprek overbodig of onverantwoord lang zou zijn.

Correctionele Rechtbank Tongeren, 11 december 2013

- Het feit dat twee redders met elkaar een praatje sloegen betekent geenszins dat zij zouden zijn tekortgeschoten in hun bewakingsopdracht.

Hof van Beroep Luik, 23 februari 2017

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Permanent
toezicht

De redder en de
sociale media...

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Enige taak

Redder §
technieker?

- Een dubbele rol van zwembadtechnieker en redder, op een ogenblik dat slechts een minimum aantal redders aanwezig waren, is niet aanvaardbaar.

De redder – technieker is niet aansprakelijk voor de problemen met, en de controle van, de chloordosering.

Correctionele rechtbank Dendermonde 27 maart 2001

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Rechtstreeks
Toezicht

Tijdig baders met
problemen
opmerken...

- De oplettendeheid van de redders wordt weerhouden op basis van het feit dat:
  - een drenkeling eerder werd opgemerkt door niets vermoedende omstaanders dan door de – speciaal met het doel dergelijke voorvallen op te merken en te voorkomen – in dienst genomen redders;
  - de drenkeling reeds was opgehaald en aan de zijkant van het zwembad gebracht door een mede-zwemmer, voor dat de redders er aan kwamen.

Correctionele rechtbank Oudenaarde, 18 november 2002

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Rechtstreeks
Toezicht

Tijdig baders met
problemen
opmerken...

- Dat redders een 'ongewoon' gedrag niet hadden opgemerkt is geen tekortkoming gezien het groot aantal bezoekers op het ogenblik van de feiten.

De redders blijken snel en efficiënt te hebben gereageerd wanneer het probleem wordt gesignaleerd door de baders

Hof van Beroep Luik, 23 februari 2017

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd?

Rechtstreeks
Toezicht

Toezichtsstoel
gebruiken?

- Uit het feit dat redders geen gebruik maakten van de toezichtstoel noch rondjes liepen kan geen tekortkoming worden afgeleid. De redders bevonden zich op plaatsen waar zij een overzicht hadden over het gehele zwembad zodat hen niets ten laste kan worden gelegd.

Hof van beroep Luik, 23 februari 2017

- Een wisseling van de posities door de redders aan de toezichtstoel aan het diepe gedeelte is niet foutief

Correctionele rechtbank Tongeren, 11 december 2013

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE REDDER

Inleiding

De aansprakelijkheid van de redder

Opdrachten, voorwaarden en middelen.

Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd? – de regelgeving

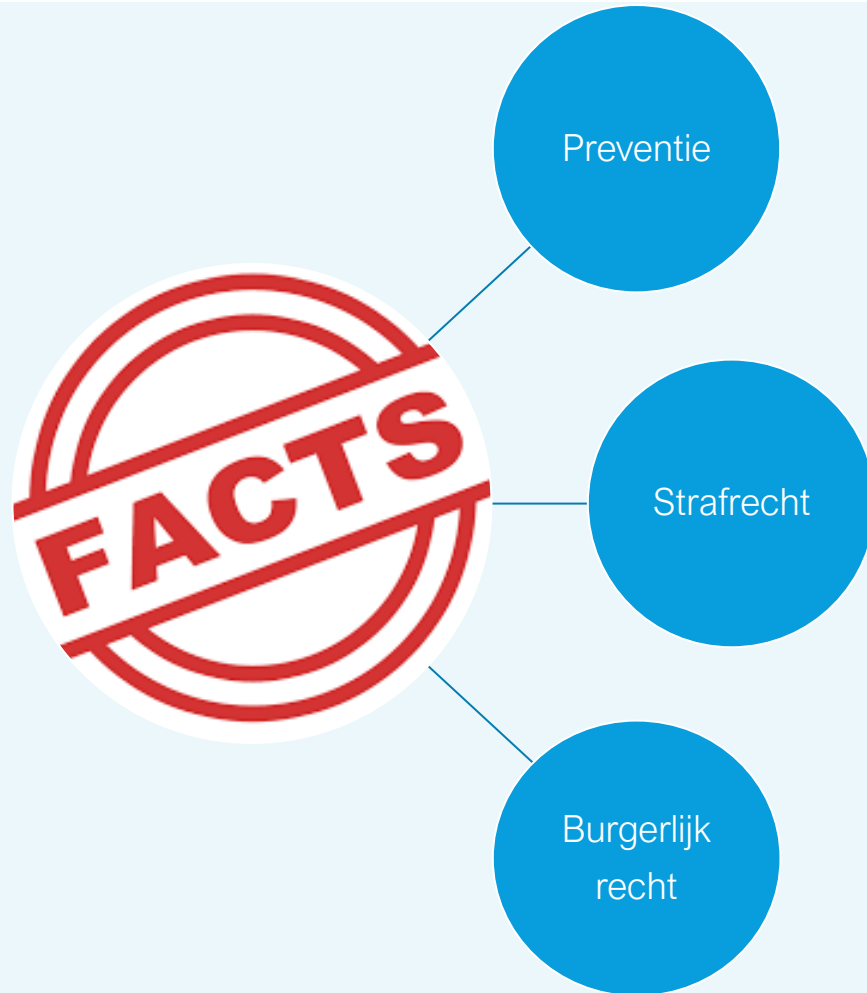
Hoe moet de opdracht worden uitgevoerd? – de rechtspraak

Hoe omgaan met een schadegeval?

HOE OMGAAN MET EEN SCHADEGEVAL?

Feiten – preventie – strafrechtelijke en/of burgerrechtelijke aansprakelijkheid

Welke lessen kunnen we trekken uit het schadegeval?
Hoe kunnen we herhaling voorkomen?

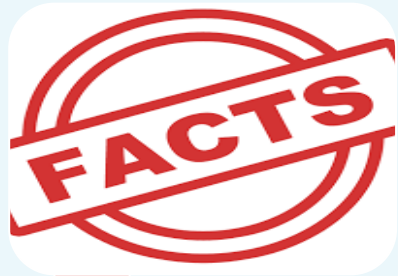
De feiten kunnen aanleiding geven tot een strafonderzoek
en eventueel tot strafrechtelijke vervolging

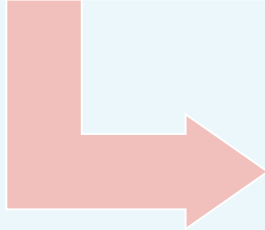
De feiten kunnen aanleiding geven tot een vordering om
een schadevergoeding te bekommen.

HOE OMGAAN MET EEN SCHADEGEVAL?

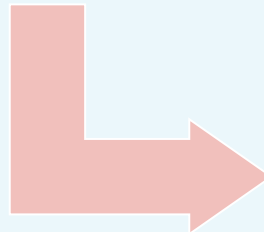
Feiten – preventie – strafrechtelijke en/of burgerrechtelijke aansprakelijkheid

- Een kind verliest 4 tanden als gevolg van een botsing met een andere zwemmer bij het gebruik van de glijbaan

- Juiste omstandigheden van het ongeval?
Wie is de dader?

- *Hof van Beroep Gent, 30 mei 2003*
Geen aansprakelijkheid van het zwembad.
Een van de vier redders oefende permanent toezicht uit op de glijbaan.

HOE OMGAAN MET EEN SCHADEGEVAL?

Feiten – preventie – strafrechtelijke en/of burgerrechtelijke aansprakelijkheid

Strafrecht

- **Wie is strafrechtelijk aansprakelijk?**

De pleger van het misdrijf.
De exploitant, een toezichthouder, een redder...

- **Gevolgen bij veroordeling:**

Boete, gevangenisstraf (gemeente: eenvoudige schuldig verklaring)

- **Rol van de aansprakelijkheidsverzekeraar:**

De kosten van de verdediging van de verzekerden (exploitant, personeelsleden)

HOE OMGAAN MET EEN SCHADEGEVAL?

Feiten – preventie – strafrechtelijke en/of burgerrechtelijke aansprakelijkheid

Burgerlijk
recht

- Wie is burgerrechtelijk aansprakelijk?

De persoon die de fout beging of burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de dader.

Een personeelslid is enkel persoonlijk burgerrechtelijk aansprakelijk in geval van opzet, zware fout of de herhaalde lichte fout indien die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.

De werkgever is aansprakelijk voor de schade die door zijn personeelslid tijdens de uitoefening van de functie werd veroorzaakt.

HOE OMGAAN MET EEN SCHADEGEVAL?

Feiten – preventie – strafrechtelijke en/of burgerrechtelijke aansprakelijkheid

Burgerlijk
recht

- **Gevolgen bij veroordeling:**
De verplichting om de veroorzaakte schade te vergoeden.
- **Rol van de aansprakelijkheidsverzekeraar:**
De betaling van de schadevergoeding.
De kosten van de verdediging van de verzekerden.

Bedankt

Voor jullie aandacht!

&

JUST
KEEP
SWIMMING

geert.vandenwijngaert@ethias.be

FOLLOW US ON OUR SOCIAL MEDIA

Subscribe now!

Ethias

@EthiasFR

Ethias

@ethiasbelgium

Ethias

We zijn er voor je. **ethias**